

Stickade strumpor och hemvävda trasmattor

Efter ett händelserikt liv under 90 år, bor Stina Henriksson idag på Bruket i Sandviken. Hon stickar strumpor och gör trasmattor som sedan skänks till Estland, används som vinster i något lotteri eller lämnas till olika julauktioner.

Hon har nästan alltid flera bollar i luften samtidigt och hon tröttnar aldrig. Att sticka strumpor och väva trasmattor är Stina Henrikssons stora lycka. Då Anonsbladet hälsar på sitter hon vid sitt köksbord och stickar på ett par mindre strumpor till en femårig pojke. Men Stina visar att det också ligger ett par halvfärdiga strumpor i vuxenstorlek i stickkorgen, på altanen hänger ett svart par som blev färdigstickade igår och i rummet intill förvarar hon trasmattorna.

- Jag tar det garn jag har hemma och stickar till de som behöver. Det är en välsignelse att få lägga händerna på någonting, säger Stina.

Ibland när folk hälsar på henne har de med sig en kasse med garn eller något som Stina kan göra till mattor. Oftast är det nu för tiden Stina som klipper mattasorna och en vän till henne som väver. Värdefulla och färgglada mattor som sedan skänks till julauktioner eller något lotteri. I julas såldes en av Stina Henrikssons mattor på missionskyrkan för över 1000 kronor.

- Varje gång någon skänker garner eller saker som jag kan göra mattor av blir jag alltid jätteglad. Jag hoppas att ingen slänger sånt, tänker man kasta bort något är det bättre att skicka det till mig, säger Stina.

- Ingenting med stickning och vävning är egentligen svårt, säger Stina självsäkert.

Grunderna lärde hon sig som barn av sin mamma. Efter en hel dag i skolan satt hon ofta framför spisen och kardade och spann ull. De hade några vita får, och grannens får var svarta. Hon fick därför både svart och vitt garn, och blandade hon färgerna fick hon fram en grå nyans på garnet.

- Vävningens förarbete innan man kan väva är lite svårt ibland. Arbetet med varpen och att hitta vilken sked man ska använda kan vara svårt. Där lägger man ner otroligt mycket arbete som inte syns i den färdiga mattan, berättar Stina.

Hantverket har gått i arv under flera generationer.

- Jag minns med högaktning min farmor och farfar. Då mejeribilen körde ut mjölk på söndagar åkte jag ofta med på flaket för att hälsa på dem. På vintern fick jag luta mig mot de varma kruken med mjölk för att inte frysa, berättar Stina.

Jag kan diska imorgon

Stina Henriksson, en pigg 90-åring som ursprungligen föddes 1912 i Skedvi i Dalarna.

- Under större delen av mitt liv har jag tänkt på sekelskiftet då jag skulle fylla 88 år och frågat mig själv om man egentligen kan bli så gammal, säger Stina.

Att väva trasmattor och sticka är Stina Henrikssons största intresse. Hon tar gärna emot garn och saker att göra trasmattor av.

Som ung flyttade hon till sin moster i Kungsfors och har i många år arbetat som piga i Kungsgården. 1976 lämnade hon Järbo och flyttade till Sandviken där hon bor än idag.

- I 30 år gick jag nästan varje dag till den nedlagda skolan mitt emot kyrkan i Järbo för att väva. Som en epidemi hade olika kvinnoklubbar startat runt om i Sverige, och då Kungsgården och Storvik hade varsin kvinnoklubb kunde inte vi i Järbo vara sämre. Omkring 12-13 vävstolar var alltid uppställda och vi vävde åt oss själva, åt släktingar och vänner. Många tog med sig våra vävda mattor när de reste till Amerika, berättar Stina.

Stina trivs idag bra i Sandviken. Hon har ett enormt ordspråks-

förråd och rymmer flera miljoner historier ur hennes innehållsrika liv. Frågar man henne om något får man ofta ett ordspråk till svar. Då kaffekoppar och brödfat var undanplockade från köksbordet återvänder hon direkt till sin stickning.

- Om jag diskar idag så har jag ändå disk igen efter maten imorgon, och därför kan jag lika bra vänta med disken till då och istället sticka klart strumporna till den lilla pojken, avslutar Stina.

Text & foto:

Lars-Göran Wadén

Lars-Göran Wadén
lasse.w@sandviken.mail.telia.com